

Prædiken til 2. søndag efter trinitatis

Luk. 14,16-24

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Jesus sagde: »Der var en mand, som ville holde et stort festmåltid og indbød mange. Da festen skulle begynde, sendte han sin tjener ud for at sige til de indbudte: Kom, nu er alt rede! Men de gav sig alle som én til at undskyldte sig. Den første sagde til ham: Jeg har købt en mark og bliver nødt til at gå ud og se til den. Jeg beder dig, hav mig undskyldt. En anden sagde: Jeg har købt fem par okser og skal ud at prøve dem. Jeg beder dig, hav mig undskyldt. Og en tredje sagde: Jeg har lige giftet mig, og derfor kan jeg ikke komme. Tjeneren kom tilbage og fortalte sin herre dette. Da blev husets herre vred og sagde til tjeneren: Gå straks ud på byens gader og stræder og hent de fattige, vanføre, blinde og lamme herind. Og tjeneren meldte: Herre, det er sket, som du befalede, men der er stadig plads. Så sagde herren til tjeneren: Gå ud på vejene og langs gærderne og nød dem til at komme, så mit hus kan blive fyldt. For jeg siger jer: Ingen af de mænd, som var indbudt, skal smage mit måltid.« Lukasevangeliet 14,16-24

I den allertidligste kristendom, lang tid før man kaldte det kristendom, mødtes de mennesker, der troede på, at den korsfæstede og opstandne Jesus fra Nazaret virkelig var den længe ventede Messias, til såkaldte *agape*-måltider. Agape er et græsk ord og betyder kærlighed, og det betyder noget i retning af at drage omsorg - det betyder nemlig ikke det samme som romantisk kærlighed, som vi kender den i dag, og som nærmere har noget at gøre med det, man på græsk kalder *eros*, og som er beslægtet med begær. Der er altså tale om en slags broderlig kærlighed.

Så man mødtes altså til disse agape-måltider, eller kærlighedsmåltider, og spiste med hinanden som brødre og søstre, typisk om aftenen, og om morgenen mødtes man og sang. Så man havde to gudstjenester, om man vil; morgensangen og aftensmåltidet. Aftensmåltidet, som vi jo stadig gentager den dag i dag i vores gudstjeneste, når vi holder nadver, var en gentagelse af det sidste måltid, Jesus spiste med sine disciple, og dermed holdt man fast ved sin kærlighed og trofasthed til Jesus. Og lige så vigtigt: I denne gentagelse, dette ritual, videregav man

budskabet over alle budskaber, nemlig at Jesus med sin død og opstandelse havde overvundet døden, og at enhver, der holder sig til ham, ligeledes har del i samme opstandelse fra døden.

Hvis man ville slutte sig til Jesusbevægelsen, som man kalder den, skulle man gennem et optagelsesritual, som var dåben, hvor man symbolsk druknede sin krop, sit gamle jeg, sin hidtidige identitet og genopstod som født på ny med en ny identitet som et af Guds børn og som en gren på det vintræ, Jesus var. Man blev en del af selve Jesus, hvilket blev understreget, hver gang man indtog hans legeme og blod. Der var en helt fysisk forbindelse til Gud på den måde i form af Kristi legeme altså Kristus selv, og også en åndelig i form af Helligånden, der jo var kommet til Jesu følgere på pinsedagen.

Måltidet eller nadveren har eksisteret siden og indeholder den dag i dag stadig ordene “Dette er Jesu Kristi legeme” og “Dette er Jesu Kristi blod”, og i disse ord ligger en åbenbaring af en sandhed, nemlig at brødet og vinen, som man får rakt, faktisk *er* Jesu legeme og blod.

Det er en åbenbaring, der fremsiges, fordi det på ingen måde siger sig selv; brødet hverken ligner eller smager som kød, og det sammen gælder vinen. Men ordene siger det altså alligevel, og dermed siger ordene noget, der går imod den umiddelbart sanselige oplevelse. De går imod den virkelighed, der kan erfares her og nu, og egentlig også imod den virkelighed, man kan tænke sig til. Det

kan nok ikke rigtig forstås. Og derfor kan det kun modtages og godtages som gode varer. Man kan simpelthen antage, at det er rigtigt, selvom man aldrig kommer til at forstå det.

Jeg vil illustrere det med et eksempel fra det virkelige liv: En, jeg kender, skulle indsættes som præst, og da han delte nadver ud sent i gudstjenesten, som man jo plejer at gøre, kom han til en af sine kommende konfirmander. Og da han gav hende den lille runde oblat og sagde “Dette er Jesu Kristi legeme”, svarede hun, mens hun kiggede op på ham: “Okay”. Og det er nok i virkeligheden et ret godt svar på den underlige påstand, at den lille runde oblat skulle være legemet af en nazaræer, der levede for 2000 år siden. Konfirmanden havde jo nok ikke forstået, hvad det hele helt præcist gik ud på, og hvordan det hele nu kunne gå til, men hun godtog det med sit “okay” og gav dermed også slip i sit behov for at forstå det.

Okay.

Dette er Jesu Kristi legeme.

Ok.

Dette er Jesu Kristi blod.

Ok.

Den korsfæstede og opstandne frelser har gjort fyldest for alle vore synder!

Ok.

Modtag korsets tegn til et vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede og opstandne frelser.

Ok.

Den almægtige Gud, vor Herre Jesu Kristi

Fader,
har nu genfødt dig ved vand og Helligånden.
Ok.
Skænket dig syndernes forladelse.
Ok.
Nedfaret til dødsriget, på tredje dagen opstanden fra de døde.
Ok.

Vi forstår jo nok aldrig alt det, der siges til os gang på gang. Og forsøget på at forstå det fuldt ud og ikke mindst at ville fastholde det i sit sind og følelsesliv er nok i virkeligheden kilden til megen frustration hos os. Vi vil jo så gerne forstå det, og vi lægger et stort forventningspres på os selv. Men i sidste ende er det eneste, vi egentlig kan gøre, nok bare at modtage med et ok. Jeg forstår det ikke, men så lad gå, jeg godtager det. Afsløringen af den sandhed, vi ikke selv kan se eller forstå, sker altså gang på gang i kirken, både i dåben, forkyndelsen og nadveren. Og som det stod hos profeten Esajas tidligere: “Så opsluges på dette bjerg sløret, det slør, der ligger over alle folkene, det dække, der er bredt over alle folkeslag; døden opsluges for evigt.”

Afsløring er jo helt bogstaveligt det, at et slør pilles af. Og det slør, der altid har ligget over mennesket, er dødens slør. Et mørkt slør, der hele tiden ligger et sted i bevidstheden eller underbevidstheden og fortæller os, at vi jo en dag skal dø. Og hvis vi er uheldige, overtager dette dødens slør vores sind så meget, at vi går og tænker på døden det meste af tiden og falder hen i en sindstilstand

af meningsløshed eller angst. Så afsløringen af, at Kristus er til stede, og at vi tilhører ham, og at han besejrede døden i dødsriget natten til påske, er altså en afsløring af en sandhed, der er større end vores forståelige og erkendbare sandheder.

Men hvad betyder alt det så? Hvilken konsekvens har vores "okay" til denne større sandhed, at døden er overvundet, og at Gud åbenbart vil os mennesker det godt? Konsekvensen må være, at vi ikke selv skal overvinde døden, og at vi skal prøve at leve, som om vi ikke tror, vi ligger under for dødens magt. Og dermed mener jeg ikke fornægtelse af døden, for døden findes jo. Men jeg mener en tillid til, at døden ikke vinder til allersidst.

Vi skal altså prøve at leve som nogen, der er blevet befriet fra dødens slør og dermed dens herredømme over vores sjæl og krop. Og deri ligger der et kæmpestort ansvar; for vi kan så ikke længere sige, at det hele jo kan være lige meget, fordi vi jo alligevel skal dø en dag. Og vi kan heller ikke bare gå og lade andre leve i dødens skygge, for vi er jo nødt til at fortælle om det fantastiske budskab, at Gud er med os, og at døden er besejret! Vi må invitere flere ind til vores måltid. Vores kærlighedsmåltid, hvor Guds kærlighed til os åbenbares og afsløres!

Vi må invitere dem med ind, IKKE fordi de er gode eller kristne eller troende eller døbt eller medlemmer af folkekirken, men fordi VI er døbt, og fordi VI har fået åbenbaret det gode budskab! Ligesom manden, der

ville holde festmåltid. Han inviterede folk, der ikke gad komme, fordi de havde alt muligt andet at se til; én havde købt jord og var dermed opslugt i sin ejendom og var ikke interesseret i måltidet. Han var jo så godt i gang med at sikre sig selv gennem rigdom og jord, at han ikke behøvede at modtage noget som helst.

Og det samme gjaldt ham, der havde købt fem okser; han var opslugt af at skulle lave stor forretning og dermed sikre sig selv. Og den tredje var lige blevet gift og var dermed i en tilstand, hvor han troede, at ulykke aldrig mere skulle ramme ham - vi kender sikkert alle sammen forelskelsens følelse af ubekymret og udødelighed. Han gad i hvert fald ikke deltage i et måltid med andre end sin nye, spændende kone og opgav derfor sit venskab med manden, der inviterede ham. Det var som om, at han sagde: "Jeg har ikke brug for dig mere, for jeg har fundet en pige, der kan det hele". Så der var undskyldninger nok. Grunde nok til ikke at ville høre tale om, at man skulle modtage et måltid.

Så manden med måltidet fik altså sin tjener til at gå ud og hente folk på gader og stræder: fattige, vanføre, blinde og lamme, altså dem, der faktisk havde brug for et måltid - eller rettere: der vidste, at de havde brug for et måltid - og som sagde "okay" til invitationen.

Manden, der inviterer til måltidet, er et billede på Gud, der inviterer os med ind, og tjeneren er Jesus, der forsøger at få os med til festen, hvor døden er overvundet. De tre

mænd med undskyldninger er *os*, når vi ikke lige føler, at vi har brug for Guds eller andres hjælp, og de fattige, vanføre, blinde og lamme er *os*, når vi har behov for trøst og hjælp og Guds omsorg, Guds kærlighed. For vi har altså begge sider i os.

Mandens invitation svarer til den kærlighed, Gud har til os, og som vi aktivt kan være en del af ved at nære omsorg for vores medmennesker i det daglige. Det er den kærlighed, som Gud er i denne verden med, og som omslutter os alle, når vi vil og ikke vil vide af det, og som vi faktisk har mulighed for at give videre. Og det er i sidste ende den kærlighed, vi må modtage, selv når vi ikke mener, vi har brug for den, eller når vi tror, vi ikke har fortjent den og ikke er gode nok. Det er kærligheden, som altings skaber har til os og verden, på trods af hvad man skulle tro, når man ser og tænker over verden, og som bedst modtages med et "okay". Amen.

Julius Sommer

sognepræst i Gullestrup og Korshærspræst i Herning.

Salmer (Den danske Salmebog):

Nr. 747: Lysets engel går med glans

Nr. 596: Kender du den livsens kilde

Nr. 289: Nu bede vi den Helligånd

Nr. 404: Lover Herren! han er nær

Nr. 473: Dit minde skal, o Jesus, stå

Nr. 2: Lover den Herre, den mægtige konge med ære

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk